

Išorės vertinimo kaitos modelis

„IV ir VI sinergija mokyklos ir mokinio pažangai“

Virgilijus Žilinskas

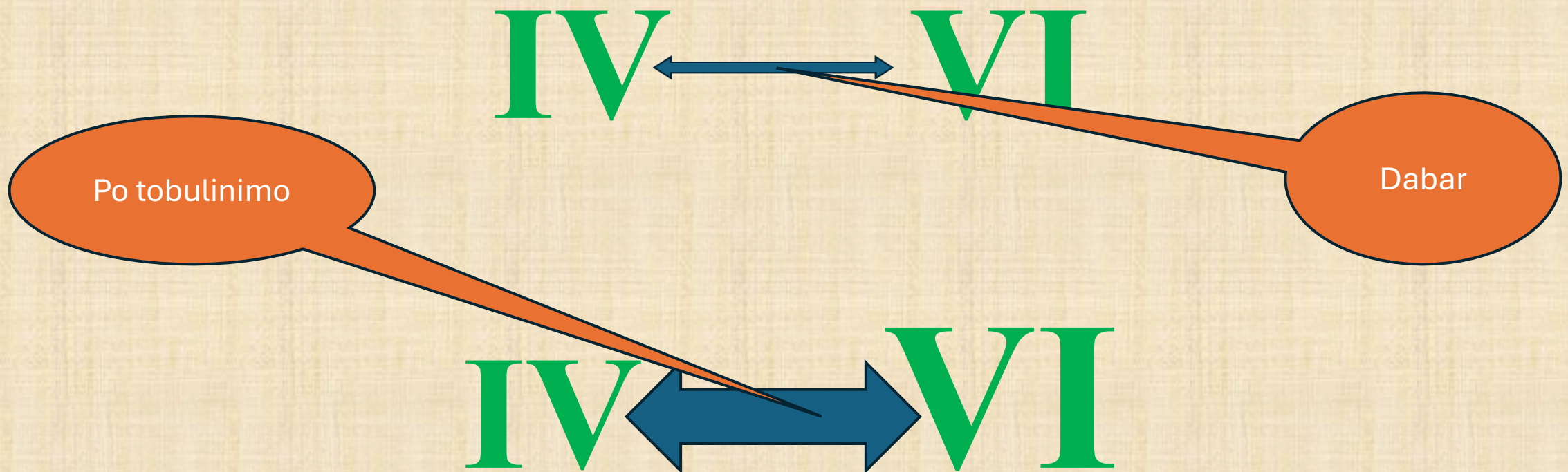
Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktorius

Mokyklų veiklos kokybės išorės vadovaujantis vertintojas

Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų išorės vertintojas

2025-12-09

Išorės vertinimo modelio kaita / tobulinimas / efektyvinimas

Modelio kaitos lūkestis

IV $\rightleftharpoons$ VI

IV $\hookrightarrow$ VI

IV VI

Išorės vertinimo kaitos modelis

IVVI

Įsivertinimo duomenų bazė (IDB)

Mokyklos veiklos kokybės stebėsenos ir įsivertinimo duomenų bazė (IDB)																								
Laikotarpiai, Įsivertinimo aspektai; Stebėsenos (vertinimo) rodikliai; Stebėsenos rodiklių matavimo vienetai; Rodiklių rezultatai; Rezultatų tvarumas (pokytis); Rezultatų palyginimas; Įsivertinimo išvados; Rekomendacijos veiklos tobulinimui.																								
Laikotarpiai	Įsivertinimo aspektai	Mokinių pasiekimai (pažinimo, pilietinės, skaitmeninės, komunikavimo, kūrybinės kompetencijų ir atakidumo lygmuo)								Ugdymo(si) procesų kokybė ir kokybės stebėseną			Mokyklos pažangos valdysena			Santykiai, emocinė ugdymosi aplinka			Fizinės aplinkos					
	Stebėsenos (vertinimo) rodikliai	VBE		NMPPP(8 kl.)	NMPMP(4 kl.)	Mokyklinio patalanga	Mokykla indelis (nuo patalpos lauko (4 ir 8, 1 ir V kl.) mokinių patalpinimų patalpinimų patalpinimų)	Suurtas indelis matavimo vienetais	Individualus mokyklai svarbus rodiklis	Atrakumo mokantis indeksas	Pilietinės galios (IV kl.) ir pilietinės kompetencijos (8 kl.) indeksas	Ugdymojo komandavimas (stebėjimo ir vertinimo pamokų) faktų skaičius	Pamokų (stebėjimo) kurose beveik visi mokiniai pasiekė p. užduotį dalis	Individualus (mokyklai svarbus) patirtinis rodiklis(a)	Vadovo metinių užduočių įvykdymas	Praeduktyvumo metinių uždavinių įvykdymas	Planavimo dokumentų priemonių (kyšynginio) skaičius ugdytojų kokybe ir patalpinimų kompetencijos sūtinamū dalis	Individualus mokyklos rodiklis(a)	Cerai besijauniančių mokinių dalis	Tarpatavio sąryšių palaikyti vertinamųjų mokinių dalis	Paryžių nepatirinančių mokinių dalis	Individualus mokyklos rodiklis(a)	Nacionalinis rodiklis	Individualus mokyklos rodiklis
		Stebėsenos rodiklių matavimo vienetai	Proc.	Sk.	Proc.	Proc.	Proc.	?	?	?	Indeksas (0-100)	Sk.	Proc.	Proc.	VL, AL, IDL	VL, AL, IDL	Proc.	?	Proc.	Proc.	Proc.	?	?	?
2025 m. (n)	Rezultatas	40 ?	25 ?	65 ?	41 ?	46 ?	?		?	46,3	87	74	?	V.L.	A.L.	15	?	87	74	84	?	?	?	
	Pokytis	↓	↑	↑	↓	↓	↑		↓	↓	↑	↑	↓	↑	↓	↓	↓	↑	↑	↑	↓	↓	↑	
	Palyginimas (jei yra duomenų) su nacionaliniu, regiono, ar savivaldybės lygmeniu ◆ ◆ ◆ ◆	◆	◆	◆	◆	◆																		
	Įsivertinimo išvada	Išvadoje įsivertinimui naudojami aprašomieji veiklos kokybės vertinimai																						
	Rekomendacija tobulinimui	Rekomendacijoje pateikiama ką turėtų nuveikti mokytojai, vadovai, metodinės grupės ar pagalbos specialistai.																						
2026 m. (n+1)	Anketoseių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas	Įsivertinimui naudojami aprašomieji veiklos kokybės vertinimai																						
	Rezultatas	33 ?	33 ?	68 ?	36 ?																			
	Pokytis	↓	↑	↑	↓																			
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆	◆	◆	◆	◆																			
	Įsivertinimo išvada																							
2027 m. (n+2)	Anketoseių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																							
	Rezultatas																							
	Pokytis																							
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆																							
	Įsivertinimo išvada																							
2028 m. (n+3)	Anketoseių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																							
	Rezultatas																							
	Pokytis																							
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆																							
	Įsivertinimo išvada																							
2029 m. (n+4)	Anketoseių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																							
	Rezultatas																							
	Pokytis																							
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆																							
	Įsivertinimo išvada																							
2030 m. (n+5)	Anketoseių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																							
	Rezultatas																							
	Pokytis																							
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆																							
	Įsivertinimo išvada																							

◆ - pirmo ketvirčio lygmuo (aukščiausias); ◆ - antro ketvirčio lygmuo; ◆ - trečio ketvirčio lygmuo; ◆ - ketvirto ketvirčio lygmuo;

Aprašomieji veiklos kokybės vertinimai (Labai gera: veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška Gera: viršija vidurį, tinkama, paveiki, potenciali, tanksti Patenkinama: vidutiniška, nebloga, nesisteringa, neišskirtinė Prasta: nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči)

Mokyklos veiklos kokybės stebėsenos ir įsivertinimo duomenų bazė (IDB)

Laikotarpiai, Įsivertinimo aspektai; Stebėsenos (vertinimo) rodikliai; Stebėsenos rodiklių matavimo vienetai; Rodiklių rezultatai; Rezultatų tvarumas (pokytis); Rezultatų palyginimas; Įsivertinimo išvados; Rekomendacijos veiklos tobulinimui.

Laikotarpiai	Įsivertinimo aspektai	Mokinių pasiekimai (pažinimo, pilietinės, skaitmeninės, komunikavimo, kūrybinės kompetencijų ir atkaklumo lygmuo)									Ugdymo(si) procesų kokybė ir kokybės stebėseną			Mokyklos pažangos valdysena			Santykiai, emocinė ugdymosi aplinka			Fizinės aplinkos			
	Stebėsenos (vertinimo) rodikliai	VBE		NMPP (8 kl.)	NMPP (4 kl.)	Mokymosi pažanga	Mokyklos indėlis (tos pačios kartos (4 ir 8, I ir V kl.) mokinių pasiekimų palyginimas) mokinių pasiekimams	Individualus mokyklai svarbus rodiklis	Atkaklumo mokantis indeksas	Pilietinės galios (IV kl.) ar pilietinės kompetencijos (8 kl.) indeksas	Ugdomojo konsultavimo (stebėtų ir vertintų pamokų) faktų skaičius	Pamokų (stebėtų) kuriose beveik visi mokiniai pasiekė p. uždavinį dalis	Individualus (mokyklai svarbus pasirinktas)rodiklis(iai)	Vadovo metinių užduočių įvertinimas	Pavadootojų metinių užduočių įvertinimas	Planavimo dokumentų priemonių (kryptingų) skirtų ugdymosi kokybė ir pažinimo kompetencijos stiprinimui dalis	Individualus mokyklos rodiklis(iai)	Gera besijaučiančių mokinių dalis	Tarpusavio santykius palankiai vertinančių mokinių dalis	Patyčių nepatiriančių mokinių dalis	Individualus mokyklos rodiklis(iai)	Nacionalinis rodiklis	Individualus mokyklos rodiklis
		Bent pagrindinių lygmenį pasiekusių mokinių dalis	Apibendrintas VBE	Bent pagrindinių lygmenį pasiekusių mokinių dalis	Bent pagrindinių lygmenį pasiekusių mokinių dalis	Mokymosi pažangą (pagal SVIS metodiką) per mokslo metus padariusių mokinių dalis	Sutartas indėlio matavimo vienetas				Ugdomojo konsultavimo (stebėtų ir vertintų pamokų) faktų skaičius	Pamokų (stebėtų) kuriose beveik visi mokiniai pasiekė p. uždavinį dalis	Individualus (mokyklai svarbus pasirinktas)rodiklis(iai)	Vadovo metinių užduočių įvertinimas	Pavadootojų metinių užduočių įvertinimas	Planavimo dokumentų priemonių (kryptingų) skirtų ugdymosi kokybė ir pažinimo kompetencijos stiprinimui dalis	Individualus mokyklos rodiklis(iai)	Gera besijaučiančių mokinių dalis	Tarpusavio santykius palankiai vertinančių mokinių dalis	Patyčių nepatiriančių mokinių dalis	Individualus mokyklos rodiklis(iai)	Nacionalinis rodiklis	Individualus mokyklos rodiklis
		Proc.	Sk.	Proc.	Proc.	Proc.	?				?	?	Indeksas (0-100)	Sk.	Proc.	Proc.	VL, AL, IDL	VL, AL, IDL	Proc.	?	Proc.	Proc.	Proc.
Stebėsenos rodiklių matavimo vienetai	Proc.	Sk.	Proc.	Proc.	Proc.	?	?	?	Indeksas (0-100)	Sk.	Proc.	Proc.	VL, AL, IDL	VL, AL, IDL	Proc.	?	Proc.	Proc.	Proc.	?	?	?	
	Rezultatas	40 ?	25 ?	65 ?	41 ?	46 ?	?		?	46,3	87	74	?	VL	AL	15	?	87	74	84	?	?	?
	Pokytis	↑	↑	↑	↓	↓	↑		↓	↓	↑	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	↑	↑	↓	↓	↑

2025 m. (n)	Rezultatas	40 ?	25 ?	65 ?	41 ?	46 ?	?		?	46,3	87	74	?	V.L.	A.L.	15	?	87	74	84	?	?	?
	Pokytis ↑ ↓	↓	↑	↑	↓	↓	↑		↓	↓	↑	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	↑	↑	↓	↓	↑
	Palyginimas* (jei yra duomenų) su nacionaliniu, regiono, ar savivaldybės lygmeniu ◆ ◆ ◆ ◆ ◆	◆	◆	◆	◆																		
	Įsivertinimo išvada	Išvadoje įsivertinimui naudojami aprašomieji veiklos kokybės vertinimai**																					
	Rekomendacija tobulinimui	Rekomendacijoje pateikiama ką turėtų nuveikti mokytojai, vadovai, metodinės grupės ar pagalbos specialistai.																					
2026 m. (n+1)	Ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas	Įsivertinimui naudojami aprašomieji veiklos kokybės vertinimai**																					
	Rezultatas	33 ?	33 ?	68 ?	36 ?																		
	Pokytis ↑ ↓	↓	↑	↑	↓																		
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆ ◆	◆	◆	◆	◆																		
	Įsivertinimo išvada																						
2027 m. (n+2)	Ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																						
	Rezultatas																						
	Pokytis ↑ ↓																						
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆ ◆																						
	Įsivertinimo išvada																						
2028 m. (n+3)	Ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																						
	Rezultatas																						
	Pokytis ↑ ↓																						
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆ ◆																						
	Įsivertinimo išvada																						
2029 m. (n+4)	Ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																						
	Rezultatas																						
	Pokytis ↑ ↓																						
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆ ◆																						
	Įsivertinimo išvada																						
2030 m. (n+5)	Ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimas																						
	Rezultatas																						
	Pokytis ↑ ↓																						
	Palyginimas ◆ ◆ ◆ ◆ ◆																						
	Įsivertinimo išvada																						

* ◆ - pirmo ketvirčio lygmuo (aukščiausias); ◆ - antro ketvirčio lygmuo; ◆ - trečio ketvirčio lygmuo; ◆ - ketvirto ketvirčio lygmuo;

** Aprašomieji veiklos kokybės vertinimai (**Labai gera**: veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška **Gera**: viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti **Patenkinama**: vidutiniška, neblogo, nesisteminė, neišskirtinė **Prasta**: nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči)

Vietoje lentelės

MOKYKLOS VEIKLOS ĮSIVERTINIMO SISTEMA (GALIMAS MODELIS) (alternatyva lentelės variantui)

Mokyklos veiklos kokybės stebėsenos ir įsivertinimo duomenų bazė (IDB)

Laikotarpiai, Įsivertinimo aspektai; Stebėsenos (vertinimo) rodikliai; Stebėsenos rodiklių matavimo vienetai; Rodiklių rezultatai; Rezultatų tvarumas (pokytis); Rezultatų palyginimas; Įsivertinimo išvados; Rekomendacijos veiklos tobulinimui.						
Laikotarpiai	Įsivertinimo aspektai; Stebėsenos (vertinimo) rodikliai;	Mokinių pasiekimai (pažinimo, pilietinės, skaitmeninės, komunikacinės, kūrybinės kompetencijų ir atskaitumo lygmuo)	VEE Apibendrintas VEE	NMPP (4 kl.) Bent pagrindinį lygmenį pasiekusių mokinių dalis	NMPP (8 kl.) Bent pagrindinį lygmenį pasiekusių mokinių dalis	Mokymosi pažanga
						
			Mokyklos indėlis Mokyklos indėlis (tos pačios kartos (4 ir 8, I ir V kl.) mokinių pasiekimų palyginimas) mokinių pasiekimams	Pilietinės galios (IV kl.) ar pilietinės kompetencijos (8 kl.) indeksas	Individualus mokyklai svarbus rodiklis	Individualus mokyklai svarbus rodiklis
						
		Ugdymo(si) procesų kokybė ir kokybės stebėseną	Ugdomojo konsultavimo (stebėtų ir vertintų pamokų) faktų skaičius	Pamokų (stebėtų), kuriose beveik visi mokiniai pasiekė p. uždavinį, dalis	Individualus (mokyklai svarbus pasirinktas) rodiklis	Individualus (mokyklai svarbus pasirinktas) rodiklis
						
		Mokyklos pažangos valdymas	Vadovo metinių užduočių įvertinimas	Pavduotojų metinių užduočių įvertinimas	Planavimo dokumentų priemonių (kryptingų) skirtų ugdymosi kokybės ir pažinimo kompetencijos stiprinimui dalis	Individualus mokyklos rodiklis
			VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL,	VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL, VL, AL, IDAL,		
		Emocinė aplinka	Gera besijaučiančių mokinių dalis	Tarpusavio santykius palankiai vertinančių mokinių dalis	Patyčių nepatiriančių mokinių dalis	Individualus mokyklos rodiklis
						
		Fizinė aplinka	Nacionalinis rodiklis (?)	Nacionalinis rodiklis (?)	Individualus mokyklos rodiklis (?)	Individualus mokyklos rodiklis (?)
						
2025 m.	Įsivertinimo išvada	Išvadoje įsivertinimui naudojami aprašomieji veiklos kokybės vertinimai**				
	Rekomendacija	Rekomendacijoje pateikiama ką turėtų nuveikti mokytojai, vadovai, metodinės grupės ar pagalbos specialistai.				

Veiklos kokybės išorės vertinimo dažnumas ir mokyklų atranka.

1. Variantas

Išorės vertinimas organizuojamas periodiškai (periodas tarp vertinimų ? - ? metai). Mokyklas vertinti siūlo steigėjas.

2. Variantas

Mokykloms atrinkti naudojama dabar galiojanti tvarka (atrenkamos (pagal būtinuosius stebėsenos rodiklius) vertinimui tik tos mokyklos, kurių pasiekimai (privalomi mokyklų stebėsenos rodikliai) indikuoja mokinių pasiekimų ūgties stagnaciją ar blogėjimą).

Jeigu mokykloje būtų pildoma įsivertinimo IDB ir ji būtų prieinama viešai (pateikiama kiekvienais metais NŠA ar būtų įpareigojimas (rekomendacija) ją laikyti mokyklos svetainėje) NŠA darbuotojai galėtų kaip dar vieną papildomą kriterijų atrenkant mokyklą naudoti ir tos mokyklos įsivertinimo IDB ir/ar viso įsivertinimo proceso kokybinį aspektą (siūlyti vertinti tas mokyklas, kuriose įsivertinimo kokybė prasta (IDB duomenys indikuoja prastą situaciją)).

Vietoje „*Rizikos vertinimo*“ galėtų būti naudojamas palankiau mokyklų bendruomenių priimamas terminas (pvz.: „*Pažangos stiprinimo vertinimas*“, „*Pažangos skatinimo vertinimas*“, „*Pagalbos teikimo vertinimas*“, „*Kryptingos plėtros skatinimo/užtikrinimo vertinimas*“ ir pan.)

Veiklos kokybės išorės vertinimo procedūra.

1. Veiklos kokybės išorės vertinimą mokykloje vykdo 3 asmenų išorės vertintojų komanda.
2. Išorės vertintojų komanda pasiruošimo (iki apsilankymo mokykloje) vertinimui metu analizuoja mokyklos paskutinių 5 metų įsivertinimo **IDB** duomenis, mokyklos planavimo dokumentus, ŠVIS ir NŠA duomenis apie mokyklą.
3. Komanda analizuodama mokyklos įsivertinimo IDB informaciją, planavimo dokumentus ir ŠVIS bei NŠA duomenis nustato (kelia hipotezes, formuluoja pirmines išvalgas) **5-7** veiklos kokybės aspektus, kurie baigus vertinimą (po vizito mokykloje) pateikiami galutinėje išorės vertinimo ataskaitoje.

Išorės vertinimo turinys.

Po **IDB**, dokumentų analizės, pokalbių (jeigu nestebima) ir stebėtų pamokų (jeigu stebima) įvertinami mokyklos veiklos 5-7 aspektai.

Vertinimui naudojami 4 vertinimo lygiai – (4- labai gerai, 3- gerai, 2- patenkinamai, 1- prastai)

1. Aspektas

Vidaus įsivertinimo poveikumas

- 1.1. Vidaus įsivertinimo išvadų pagrįstumas, aiškumas ir logiškumas;
- 1.2. Vidaus įsivertinimo rekomendacijų realistiškumas, aktualumas ir logiškumas;
- 1.3. Vidaus įsivertinimo išvadų panaudojimo planavimo dokumentuose kryptingumas;
- 1.4. Vidaus įsivertinimo rekomendacijų įgyvendinimo mastas ir poveikumas;
- 1.5. Vidaus įsivertinimo rekomendacijų įgyvendinimo įsivertinimo kokybė.

2. Aspektas

Mokinių pasiekimai (kompetencijos)

Mokinių pasiekimus (baigus programą)

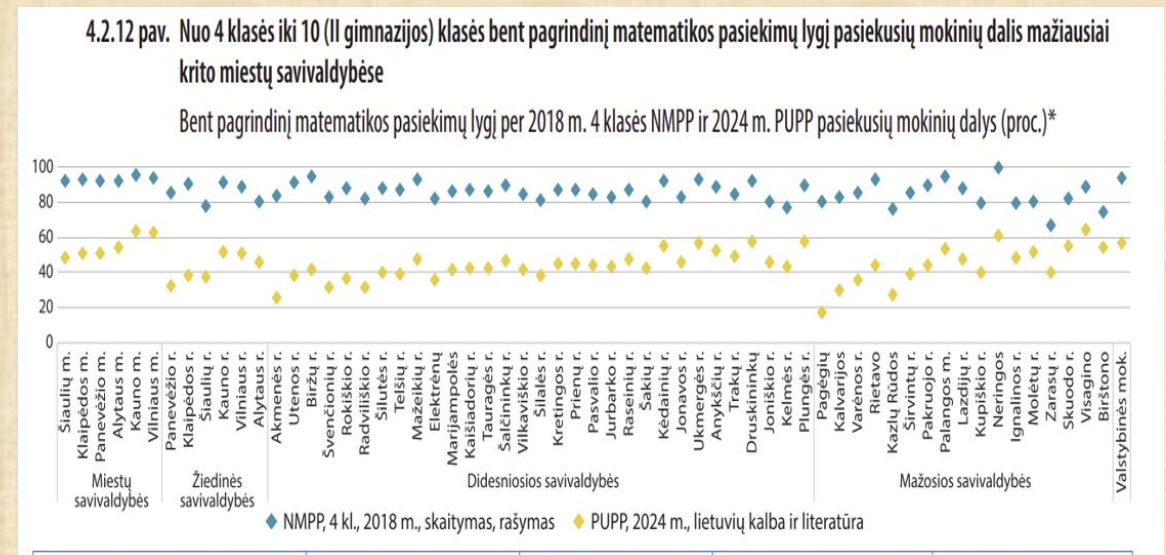
- 2.1. Mokinių pasiekimų lygmuo, tvarumas ir kaitos tendencijos (pagal atskirus rodiklius);
- 2.2. Kiti mokinių pasiekimai (varžybos, konkursai, olimpiados (rezultatai / dalyvavimo mastas));
- 2.3. Pilietinės galios/pilietinės kompetencijos indeksai;
- 2.4. Mokymosi atkaklumo indeksas; (NŠA direktoriaus dr. S. Šabanovo pranešimas „Švietimo kodas 2025“)
- 2.5. Mokinių pasiekimai pamokoje (jei stebima)

3. Aspektas

Indėlis / ugdymo veiksmingumas

- 3.1. Mokyklos ir mokytojo indėlis mokinių pasiekimams (m.m. / 4metų / 8 metų laikotarpiu);
- 3.2. Mokyklos ir mokytojo indėlio mokinių pasiekimams stebėsenos būdai, formos, stebėsenos mastas;
- 3.3. Mokyklos ir mokytojo indėlio mokinių pasiekimams lygmuo ir tvarumas.

PAVYZDYS

4. Aspektas

Vadovų lyderystės mokymui ir mokymuisi (gebėjimo vadovauti ir sudaryti sąlygas ugdymo programų įgyvendinimui užtikrinant kiekvieno mokinio įtrauktį ir pažangą) lygmuo

- 4.1. Susitarimų dėl pamokos kokybės turinys, aiškumas;
- 4.2. Ugdymo (si) proceso kokybės pamokoje lygmuo, ūgtis, tvarumas;
- 4.3. Ugdymo(si) proceso kokybės pamokoje stebėsenos ir vertinimo („ugdomojo konsultavimo“) veiksmingumas;
- 4.4. Mokyklos vadovų ugdomojo konsultavimo metu stebėtų ir vertintų mokytojų pamokų mastas, fiksuotų duomenų kokybė ir poveikumas (ši informacija baigiama kaupti, tikslinama ir apibendrinama jau lankantis mokykloje (susipažinus su vadovų turima fiksuota informacija));

5. Aspektas

Mokyklos pažangos / veiklos kokybės valdysenos sistemingumas ir kryptingumas

- 5.1. Mokyklos vadovų metinių užduočių tikslinės orientacijos į ugdymo(si) kokybės ir veiksmingumo pamokose užtikrinimą lygmuo, aiškumas, konkretumas;
- 5.2. Vadovų užduočių orientuotų į ugdymo(si) kokybės ir veiksmingumo pamokoje užtikrinimą įgyvendinimo mastas ir kokybė;
- 5.3. Mokyklos planavimo dokumentų orientacija į mokinių ugdymo(si) kokybės ir veiksmingumo pamokose užtikrinimą;
- 5.4. Atskaitomybės apie ugdymo(si) kokybę ir veiksmingumą būdai, turinys, poveikumas.

Metodikos kūrēju pasiūlyti aspektai

6. ??????

7. ??????

Pastebėjimai dėl procedūros

Vizito mokykloje metu komandos nariai bendrauja su vadovais, mokytojais, mokiniiais (pokalbiuose su mokiniiais, mokytojais, vadovais **prioretizuojama pamokos organizavimo kokybės tematika**).

Pokalbiuose vertintojai taip pat tikslinasi, papildo informacinius duomenis susijusius su 1-7 vertintiniais aspektais.

Stebėjimo / nestebėjimo sprendimas

Išanalizavę ir įvertinę su **4 aspekto** turiniu susijusią informaciją apie mokyklos vadovų **lyderystės mokymui ir mokymuisi lygmenį** bei apibendrinę pokalbių su vadovais, mokytojais, mokiniais informaciją apie ugdymo pamokoje kokybės aspektus, vertintojai priima sprendimą:

stebėti (jei vadovų lyderystė pasirodo patenkinama ar prasta ir pokalbių turinys indikuoja kokybės problemas) **mokytojų pamokas;**

nestebėti (jei vadovų lyderystė pasirodo paveiki ar kryptinga ir pokalbių turinys neindikuoja ugdymo kokybės problemų) **mokytojų pamokų.**

Pamokų stebėjimo aspektai

Nusprendus stebėti pamokas, stebima įvairių dalykų 10-12 (jei 2 dienų vizitas) ar ??? (jei 3 dienų vizitas) pamokų.

Įvertinę stebėtas pamokas vertintojai patvirtina ar „paneigia“ mokyklos vadovų įžvalgas (pagal duomenis fiksuotus įsivertinimo IDB ir vizito mokykloje metu (pokalbiuose) sukauptus (ir iš stebėtų pamokų) duomenis) apie ugdymo(si) pamokose kokybę.

Dermės tarp mokyklos vadovų pateiktos informacijos apie pamokos kokybę ir vertintojų fiksuotos realios ugdymosi kokybės stebėtose pamokose patvirtinimo ar „paneigimo“ aspektas aptariamas (paminimas, įvertinamas) galutinėje išorės vertinimo ataskaitoje (dermės atveju – mokyklos stiprusis aspektas, nederinės atveju – mokyklos tobulintinas aspektas).

Jei stebėjimo metu fiksuojamas bent 3 pamokų kokybės lygis – stiprusis mokyklos aspektas.

Jei stebėjimo metu fiksuojamas 1-2 pamokų kokybės lygis – tobulintinas mokyklos aspektas.

Vertintojai pamokos stebėjimo protokole fiksuoja ir įvertina:

- pamokos uždavinį (ko mokiniai pamokoje išmoks (*apibudinti, palyginti, priskirti, nustatyti*)) ir jo kokybę;
- uždavinio dermę su dalyko programos ugdymo turinio fragmentu, kuriam skiriama pamoka;
- uždavinio įgyvendinimo (ugdymo programos turinio fragmento išmokimo pamokoje) vertinimo kriterijus ir jų kokybę;
- „*pastolių*“ mokiniams turintiems poreikių ar stokojantiems mokymosi atkaklumo naudojimą ir panaudojimo efektyvumą (pagalbos, mokymosi poreikių turinčiam mokiniui, kokybę);
- **mokinių pasiekusių pamokos uždavinį dalį;**
- refleksijos ir grįžtamojo ryšio apie mokymosi pamokoje sėkmingumą (uždavinio pasiekimą) procedūras ir kokybę;
- kitus pamokos aspektus dėl kurių stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo reikalingumo sutartų metodikos, o kartu ir stebėjimo protokolo kūrėjai;

Galima pamokos stebėjimo protokolo struktūra

	Bendra informacija apie pamoką (klasė, mokytojas, data, dalykas, dalyvaujantys mokiniai ir kt.)	Įvertinimas (N-4)
1	Pamokos uždavinys (ko mokiniai pamokoje išmoks);	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
2	Uždavinio dermė su dalyko programos ugdymo turinio fragmentu, kuriam skiriama pamoka.	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
3	Uždavinio įgyvendinimo (ugdymo programos turinio fragmento išmokimo pamokoje) vertinimo kriterijai.	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
4	„Pastolių“ mokiniams turintiems poreikių ar stokojantiems mokymosi atkaklumo naudojimas ir panaudojimo efektyvumas (pagalba mokymosi poreikių turinčiam mokiniui).	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
5	Mokinių pasiekusių pamokos uždavinį dalis.	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
6	Refleksija ir grįžtamasis ryšys apie mokymosi pamokoje sėkmingumą (pamokos uždavinio pasiekimą).	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
7	Kita	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
8	Kita	(N-4)
	Vertinimo pagrindimas	
10	+	
	+	
	+	
	-	
	-	

Išorės vertinimo ataskaitos struktūra / turinys

1. Stiprieji ir tobulintini mokyklos veiklos aspektai.
2. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo proceso **kokybė** ir **paveikumas** mokinių kompetencijų ugdymui(si).
3. Mokinių pasiekimų (kompetencijų (pažinimo ir kt.)) lygmuo (tik baigus programą jeigu pamokos nestebimos ir **pamokoje (jeigu pamokos stebimos)**).
4. Mokyklos vadovų kompetencijų raiškos **paveikumas** mokinių kompetencijų ugdymui(si).
5. Ugdymo proceso pamokoje kokybė, veiksmingumas ir **paveikumas** (remiamasi vadovų fiksuota, sukaupta ugdomojo konsultavimo informacija ir **protokolų išorės vertinimo metu sukaupta informacija (jeigu stebimos pamokos)**).
6. Rekomendacijos.

Modelio privalumai

1. Modelis susietas su veiklos kokybės vidaus įsivertinimu (turiniu, procesu, veiksmingumu), o tai neabejotinai skatins mokyklas vidaus įsivertinimui (turiniui, procesui, veiksmingumui) skirti **nuolatinį** ir **tinkamą** dėmesį.
2. Modelis tikslingai orientuotas į ugdymo(si) kokybės ir **veiksmingumo** užtikrinimą.
3. Modelis orientuotas ir skatins paveikų mokyklų vadovų vadovavimo mokymui ir mokymuisi kompetencijos realizavimą savo kasdieninėje vadybinėje veikloje.
4. Modelis neignoruoja (jei būtų palikta galimybė komandai nuspręsti stebėti pamokas) pamokos kaip pagrindinės vietos ir erdvės, kurioje ugdomos mokinių kompetencijos, vertinimo ir stiprinimo aspektų.
5. Pamokų stebėjimo privalomumo atsisakymas sumažintų mokytojų priešišumą.

Modelio trūkumai

Visiškai atsisakius (nenumačius net galimybės) pamokų stebėjimo:

1. Labai menka būtų galimybė realizuoti lūkestį, kad išorės vertinimas iš vertinamojo taptų konsultuojančiu ir pagalbą teikiančiu. Apie ką konsultuoti ir kokią pagalbą siūlyti?
2. Nežinant (nestebint ir nevertinant) pamokos kokybės konsultuoti ir teikti pagalbą ar rekomendacijas būtų nei logiška nei solidu;
3. Pamoka ir jos kokybė kaip **svarbiausia vieta**₍₁₃₀₀₀₎, kur generuojama mokinio branda, kompetencijos, atkaklumas ir vertybės būtų nustumta į „pilkąją zoną“ visiškai pamokos kokybės degradacijai;
4. Niekas niekada nenorėtų net laiko gaišti kvalifikacijos tobulinimui susijusiam su pamokos kokybės aspektais.

**Tai(3,4) neleistina ir netoleruotina, jei mums rūpi mokinių
interesai ir likimas**

Pabaigai dėl pamokų stebėjimo/nestebėjimo

- Šio metu Lietuvoje vyksta apie 18000 pamokų
- Šiandien Lietuvoje vyks apie 108000 pamokų
- Per mokslo metus Lietuvoje vyksta apie 19440000 pamokų

Ar kas nors čia, ar Lietuvoje žino kiek (kokia dalis) iš šių pamokų buvo, yra ar bus šiuolaikiškų, veiksmingų, paveikių, kokybiškų, kuriose apie 340000 mokinių demonstruodami ATKAKLUMA išmoko, išmoksta ar išmoks mažą ugdymo turinio fragmentą ar tik apie tą fragmentą pasimokė, pasimoko ar pasimokys?

Svarbu neužmiršti

Inicijuojant ir realizuojant išorės vertinimo kaitą ir modelio pokyčius svarbiausia neužmiršti, kad kiekviena mokykla, kiekviena pamoka skirta veiksmingam mokinio brandos auginimui ir stiprinimui.

Mokinio kelias į akademinę brandą																					
Pradinis ugdymas	NMPP 4		Pagrindinis ugdymas	NMPP 8		Pagrindinis ugdymas	PUPP		Vidurinis ugdymas	VBE											
500 pamokų	Iššūkis	Optimalus rezultatas	500 pamokų	Iššūkis	Optimalus rezultatas	350 pamokų	Iššūkis	Optimalus rezultatas	430 pamokų	Iššūkis	Optimalus rezultatas										
		✓			✓			✓			✓	✓									
												Pasiekimų vidurkio linija									
		✗			✗			✗			✗	✗									
Visi mokykliniai metai - 1780 pamokų																					
<p>Pamokos uždavinys iš programos. Slenkstiniam lygmeniui. Nepasakytas mokiniams. Nepamatuojamas. "Susipažinsime su", "Nagrinėsime tą ir tą", "Mokysimės apie"</p>			<p>"Pamokinimo" pamoka</p>			<p>Pamokos uždavinys iš programos. Pagrindiniam lygmeniui. Aiškiai pasakytas mokiniams. Pamatuojamas. Su kriterijais.</p>			<p>"Išmokinimo" pamoka</p>												
<p>Mokymosi užduotys menko veiksmingumo. Nėra pastolių silpniau besimokantiems</p>						<p>Veiksmingos mokymosi užduotys. Pastoliai silpniau besimokantiems</p>															
<p>Išmokimo identifikavimo užduoties nėra ar nesavarankiškai ar be "kvarbatų", ar labai lengva; Išmokimo užduotis nesusieta su išorinio vertinimo užduotimis; Refleksijos (išmoko / neišmoko) nėra pamokoje. "Kaip jautėtės", "Kas patiko", "Apie ką mokėmės", "Ar supratot"</p>						<p>Išmokimo identifikavimo užduotis (savarankiškai (su "kvarbatkom")); Išmokimo užduotis susieta su išorinio vertinimo užduotimis; Refleksija pamokoje (išmoko / neišmoko)</p>															